

Список використаних джерел:

1. Про Судоустрій і Статус Суддів: закон України станом на 5 серпня 2021 р., Верховна Рада України 2016 р., ст.545 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 29.10.2021)
2. Олійник А. Запобігання зловживанню цивільними процесуальними правами: питання теорії та практики: Харків 2013. с. 83-91
3. Бобровник О. В. Зловживання процесуальними правами у цивільному процесі. Київ. 2008. С. 27.
4. Комаров В.В., Бігун В.А., Баранкова В.В. Курс цивільного процесу : підручник. Харків 2011. С.135

БОНДАР Владислав,

здобувач вищої освіти другого курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

ЮНІНА Марина,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

МОВЧАННЯ ЯК ФОРМА ПРАВОЧИНУ

Кожного дня в світі відбувається величезна кількість правочинів. Хоча, зазвичай, більшість суб'єктів цивільних правовідносин навіть не розуміють, що, купляючи їжу в магазині, вони укладають договір з магазином; в разі використання громадського транспорту – договір про перевезення. [3]

Отже, відповідно до ст. 205 ЦКУ існує усна та письмова (або ж електронна) форма вчинення правочину. Також сторони мають право обирати форму вчинення правочину, якщо це прямо не встановлено законом. Наприклад, особа може скласти договір про перевезення з водієм за допомогою усної угоди або за допомогою чеку, який є фактом вчинення правочину [1].

«Правочин, для якого законом не встановлена обов'язкова письмова форма, вважається вчиненим, якщо поведінка сторін засвідчує їхню волю до настання відповідних правових наслідків» – ч.2 ст. 205 ЦКУ. Наведений вище приклад допомагає уявити, що саме мається на увазі [1].

У ч.3 ст. 205 ЦКУ зазначено: «у випадках, встановлених договором або законом, воля сторони до вчинення правочину може виражатися її мовчанням.» Згідно з цією частиною в деяких ситуаціях може виникнути така

форма вчинення правочину як «мовчання» [1].

Правове значення мовчання набуває лише у випадках передбачених законом або у разі погодження такого сторонами. Якщо ж його правове значення не було узгоджено або передбачено, то мовчання фактично не може мати юридичної сили в такій ситуації.

Зміст ст. 764 ЦКУ допомагає розкрити суть мовчання як форми правочину – «Якщо наймач продовжує користуватися майном після закінчення строку договору найму, то, за відсутності заперечень наймодавця протягом одного місяця, договір вважається поновленим на строк, який був раніше встановлений договором». У цьому випадку подовження договору відбувається за мовчазною згодою сторін та відсутності заперечень [1].

Таким чином, можна погодитись з думкою про те, що мовчання, за загальним правилом не є юридичним фактом, але може ним стати у певних випадках, якщо сторони або закон нададуть йому таке значення. За таких же умов мовчання можна вважати способом вираження волі, в той час як за загальним правилом воно таким не є [2].

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України від 13.06.2003 р. № 435-IV
2. Лідовець Р.А. Мовчання та конклюдентні дії: спільні та відмінні риси // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник наукових статей. Випуск XV. Івано-Франківськ, 2005. С. 77 – 81.
3. Щодо форми правочинів URL: https://minjust.gov.ua/m/str_34797 (Дата звернення: 15.11.2021).

БОРИСЕНКО Микола,
здобувач вищої освіти другого року
навчання (ОР «бакалавр»)
спеціальність 081 Право

Науковий керівник:

РЯБОВОЛ Лілія,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри права
та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ЯК УМОВА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Соціально відповідальне ведення бізнесу – надзвичайно актуальне питання, оскільки, соціально відповідальний бізнес означає якість товарів і послуг, гідні умови роботи персоналу, високий рівень безпеки виробництва.